

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

19 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte: Iurie Diaconu

Judecători: Liliana Catan, Ion Guzun, Maria Ghervas, Dumitru Mardari

judecând în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Mihail Josan în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 22 noiembrie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2018, în cauza penală în privința lui

Sîrbu Pavel Xxxxx, născut la xx.xx.xxxx,
originar din Xxxxx, locuitor al Xxxxx.

Termenii de examinare a cauzei:

Prima instanță: 09.12.2016 - 22.11.2017;

Instanța de apel: 17.01.2018 - 20.02.2018;

Instanța de recurs: 04.01.2018 - 19.02.2019;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 22 noiembrie 2017, Sîrbu Pavel a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (3) și 151 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa:

- în baza art. 287 alin. (3) Cod penal - închisoare pe termen de 5 (cinci) ani cu ispășirea acesteia în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art. 151 alin. (1) Cod penal - închisoare pe termen de 7 (șapte) ani cu ispășirea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu prevederile art. 84 Cod penal, prin cumul parțial, definitiv s-a stabilit lui Sîrbu Pavel pedeapsa cu închisoare pe termen de 9 (nouă) ani cu ispășirea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată și s-a încasat din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate Postica Igor prejudiciul material cauzat prin comiterea infracțiunii în sumă de 12 000 (douăsprezece mii) lei, cheltuieli suportate pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 6000 (șase mii) lei, în rest, acțiunea civilă s-a admis în principiu, urmând se fie examinată în procedura civilă.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Sîrbu Pavel la 03.09.2014, în jurul orei 23.00, fiind în stare de ebrietate, aflându-se în parcul din centrul s. Copanca, r. Căușeni, acționând de comun acord cu Tocalov Oleg, care la fel

se afla în stare de ebrietate, fără nici un motiv încălcând grosolan ordinea publică, dând dovadă de obrăznicie deosebită l-au maltratat pe Postica Igor. În cadrul maltratării Sîrbu Pavel s-a apropiat de Postica Igor, care în acel moment discuta la telefonul mobil, și având un temei că cândva cineva l-a maltratat în s. Chițcani, de unde este originar Postica Igor, i-a smuls telefonul mobil din mână și l-a trântit în pământ apoi i-a aplicat acestuia o lovitură cu o bâtă în partea dreaptă a capului. În urma loviturii Postica Igor a căzut la sol, iar Sîrbu Pavel i-a aplicat multiple lovituri cu pumnul în cap lui Postica Igor. După acesta Tocalov Oleg, profitând de faptul că după loviturile aplicate de Sîrbu Pavel, Postica Igor nu se putea ține pe picioare și nici să opună rezistență, în timp ce Postica Igor se afla așezat în genunchi i-a aplicat trei lovituri cu pumnul în cap și în nas, în același timp strangulându-i cu mâna, iar după acesta i-a aplicat o lovitură cu piciorul în abdomen. Apoi Tocalov Oleg i-a mai aplicat o lovitură cu pumnul în regiunea capului în urma căreia Postica Igor a căzut și s-a lovit cu capul de beton. După acesta Tocalov Oleg l-a apucat de gulerul hainei pe Postica Igor și l-a târât la monumentul eroilor căzuți în cel de al doilea război mondial din parcul în cauză. Acolo Tocalov Oleg i-a mai aplicat o lovitură cu pumnul în cap, iar Sîrbu Pavel în acel moment i-a aplicat o lovitură cu piciorul în partea dreaptă a capului și în urma acestei lovituri Postica Igor, iar a căzut jos.

Acțiunile sale infracționale Sîrbu Pavel și Tocalov Oleg le-au încetat numai după ce au intervenit Iliev Vasilii și Stepanov Victor. În urma maltratării de către Sîrbu Pavel și Tocalov Oleg lui Postica Igor i-au fost cauzate vătămări corporale grave.

Tot el, Sîrbu Pavel în cadrul maltratării lui Postica Igor descrie mai sus ce a avut loc la 03.09.2014, i-a aplicat lui Postica Igor o lovitură în partea dreaptă a capului cu o bâtă, apoi câteva lovituri cu pumnii și o lovitură cu piciorul în cap. În urma acestor lovituri lui Postica Igor i-au fost cauzate vătămări corporale și anume: plagă contuză a urechii drepte, traumă cranio-cerebrală închisă manifestată prin contuzie cerebrală, fractura piramidei temporale pe dreapta, fractura planșeului inferior a orbitei stângi, hemosinusită pe stânga, pneumatoză retrobulbară pe stânga, care i-au fost produse prin acțiunea traumatică cu corpuri contondente sau la lovire de acestea, posibil în timpul și circumstanțele indicate, ce prezintă pericol pentru viață și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare gravă.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1. avocatul Fotescu Mihail în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care a aplica în privința lui Sîrbu Pavel o pedeapsă neprivativă de libertate, dar și casarea încheierii din 22.11.2017, prin care s-a corectat eroarea din sentință, cu indicarea în dispozitivul sentinței la alin. 6, după sintagma, 6 000 lei, a sintagmei, prejudiciul moral cauzat în sumă de 70 000 lei, ca fiind ilegală.

În motivarea apelului avocatul a menționat că instanța incorect a apreciat declarațiile martorilor apărării, care cu certitudine au declarat, că careva obiecte inclusiv bătă în timpul bătăii nu au fost folosite de participanții la bătaie.

Instanța de judecată a indicat, că în potrivit art. 76 Cod penal, circumstanțe ce atenuază gradul de vinovăție nu sunt, însă așa apreciere a instanței este vădit neîntemeiată, deoarece în ședință cu certitudine s-a stabilit că Sîrbu Pavel pe parcursul urmăririi penale din toate puterile a contribuit la prevenirea urmărilor prejudiciabile ale infracțiunii săvârșite, a reparat benevol paguba pricinuită și a contribuit activ la înlăturarea daunei cauzate. Astfel, Sîrbu Pavel a transmis lui Postica Igor 1 000 dolari SUA, de două ori i-a acordat ajutor cu deplasarea în or. Moscova, Rusia unde a fost consultat de profesori în medicină la solicitarea concretă a părții vătămate.

Aceste contribuiri ale lui Sîrbu Pavel au fost confirmate pe deplin de Postica Igor în ședința de judecată, însă în sentință instanța nici nu le-a enumerat, ne mai vorbind de faptul că era necesar ca instanța să le dea apreciere legală și să le indice ca circumstanță atenuantă și să le ia în considerație la aprecierea pedepsei și admiterea acțiunii civile.

Instanța de judecată a menționat în sentință că în temeiul prevederilor art. 77 Cod penal, circumstanțe agravante este comiterea infracțiunii, ne recunoașterea vinovăției, prejudiciul material nu a fost recuperat și pe tot parcursul judecării cauzei inculpatul nu a întreprins măsuri în vederea recuperării benevole a prejudiciului, însă o așa apreciere a instanței este absolut absurdă, or art. 77 Cod penal, nu are în conținutul său așa circumstanțe agravante.

Făcând trimitere la personalitatea inculpatului, instanța nu a indicat că el se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost condamnat, că se căiește sincer în cele săvârșite, că are la întreținere un copil mic, însă încălcând drepturile inculpatului, i-a invocat acestuia că nu a recunoscut integral vinovăția, în scopul inducerii în eroare a instanței de judecată, ascunderii acțiunilor sale și evitării răspunderii penale, nu a întreprins măsuri în vederea recuperării benevole a prejudiciului. Pe când Sîrbu Pavel a recunoscut vinovăția parțial și a descris cele întâmplate la 03.09.2014. Nu a recunoscut integral vinovăția deoarece consideră că leziunile corporale Postica Igor le-a primit în urma căderii, a recuperat benevol prejudiciul, iar cele indicate de instanță precum că lui Postica Igor i s-a atribuit grad de invaliditate, nu se confirmă prin careva înscrisuri.

Așa deci, instanța de judecată pronunțând sentința în privința lui Sîrbu Pavel, a interpretat eronat circumstanțele de fapt și de drept stabilindu-i o pedeapsă care nu corespunde legii și nu este echitabilă.

Instanța la pronunțarea sentinței, de asemenea a ignorat cele constatate în ședințele judiciare cu privire la recuperarea prejudiciului cauzat, nu a dat apreciere juridică faptului plății a sumei de 1 000 dolari părții vătămate, sumă care este mai mare decât prejudiciul de 12 000 lei încasați de instanță în folosul lui Prostica Igor.

Pronunțând dispozitivul sentinței și indicând că în rest acțiunea civilă se admite în principiu, urmând să fie examinată în procedură civilă, instanța emite o încheiere prin care se încasează de la Sîrbu Pavel pagubă morală de 70 000 lei, fără a argumenta motivele de fapt și de drept, care au convins instanța de judecată despre necesitatea încasării acestei sume enorme.

Dacă acțiunea civilă a fost admisă în principiu, urmând să fie examinată în procedură civilă, instanța nu mai avea careva drept de a încasa careva sume bănești, încasarea pagubei morale de la inculpat prin încheiere de corectare a erorilor nu se încadrează în nici o normă de drept și astfel apărarea consideră necesar ca casa încheierea cu privire la corectarea erorilor să fie casată.

Reieșind din circumstanțele atenuante ale cauzei, personalitatea lui Sîrbu Pavel, că și-a recunoscut parțial vinovăția, că a contribuit la prevenirea urmărilor prejudiciabile ale infracțiunii săvârșite, a reparat benevol paguba pricinuită și a contribuit activ la înlăturarea daunei cauzate, anterior n-a fost condamnat și are la întreținere un copil minor, se căiește în cele săvârșite, apărarea consideră pe deplin posibil pentru cele săvârșite de a-i aplica o pedeapsă fără privațiune de libertate și necesar de aplicat în privința lui a Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29.07.2016.

3.2. *inculpatul*, care a solicitat, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care a-i aplica o pedeapsă neprivativă de libertate.

În motivarea apelului a indicat că până la ședința de judecată i-a achitat lui Postica Igor suma de 1 000 dolari SUA ca compensarea prejudiciului material. La rugămintea părții vătămate, el a fost dus la Moscova la consultația medicului, ceia ce a confirmat însăși partea vătămată în ședința de judecată.

Consideră că instanța de judecată i-a numit o pedeapsă prea aspră în raport cu gravitatea infracțiunii comise, mai mult, anterior nu a fost atras la răspundere penală sau contravențională, se căiește în cele comise.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2018, s-au respins ca nefondate apelurile declarate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției sale Colegiul a menționat că la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că Sîrbu Pavel a săvârșit anume infracțiunile imputate. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Necătând la faptul că inculpatul nu a recunoscut vina integral, Colegiul a considerat că culpa acestuia este demonstrată pe deplin prin declarațiile părții vătămate Postica Igor, martorilor Stepanov Victor, Dutca Dumitru, Stepanov Silvia, care fiind

analizate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, le-a apreciat ca fiind corespunzătoare adevărului și care coroborează cu declarațiile părții vătămate, mai mult, martorii au declarat cu lux de amănunte împrejurările în care inculpatul a comis faptele prejudiciabile, identificând acțiunile și obiectul cu care a fost comisă infracțiunea prevăzută la art. 287 alin. (3) Cod penal.

De asemenea, instanța de apel, analizând declarațiile inculpatului prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, le-a apreciat ca fiind parțial veridice, or recunoașterea de către inculpat doar a acțiunii de huliganism reprezintă o modalitate de a se eschiva de la răspunderea penală, la caz, Colegiul reiterând că declarațiile inculpatului sunt combătute prin declarațiile martorilor menționați supra.

Declarațiile martorilor Popușoi Alexandru, Cheltuiala Marina, Cristea Serghei, Osadcenco Mihail, Vozian Igor și Sîrbu Pavel I., Colegiul le-a apreciat ca fiind veridice parțial, deoarece majoritatea indică că au văzut conflictul din trecere, ne fiind implicați direct, ne fiind prezenți de la începutul conflictului și până la finalizarea acestuia, relevant fiind și faptul că declarațiile acestor martori au fost combătute de declarațiile părții vătămate, dar și a martorilor Stepanov Victor, Dutca Dumitru și Stepanov Silvia. Totodată declarațiile martorilor apărării și a inculpatului mai sunt combătute și prin actele și documentele acumulate în cadrul urmăririi penale, care coroborează cu declarațiile părții vătămate și anume, raportul de expertiză medico-legală nr. 270/D din 10.11.2014; raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 24 din 17.04.2015 și raportul de expertiză în comisie nr. 294 din 06.09.2016.

Colegiul nu a reținut ca fiind plauzibile argumentele apărării în partea în care s-a indicat că instanța de fond nu a apreciat corespunzător declarațiile martorilor, stabilind cu certitudine că s-a dovedit vinovăția lui Sîrbu Pavel în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (3) și art. 151 alin. (1) Cod penal. Semnele infracțiunilor imputate inculpatului au fost demonstrate cu certitudine în ședința de judecată prin declarațiile acestuia, care a recunoscut parțial vinovăția, dar nu a recunoscut-o în partea cauzării leziunilor grave, declarațiile părții vătămate Postica Igor, ce vin în coroborare cu declarațiile martorului ocular Dutca Dumitru, care cu lux de amănunte a relatat fiecare acțiune a lui Sîrbu Pavel.

Cu referire la pedeapsa stabilită inculpatului, Colegiul a conchis că instanța de fond, la stabilirea categoriei și termenului acesteia, corect a aplicat prevederile legale, și în conformitate cu art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului. Astfel, instanța a ținut cont că conform art. 16 alin. (3) Cod penal, infracțiunile săvârșite de către Sîrbu Pavel, se atribuie la categoria infracțiunilor grave, că inculpatul nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog,

a recunoscut vina parțial și a manifestat căința sinceră, însă nu a recunoscut învinuirea ce i se aduce, careva circumstanțe agravante nefiind reținute.

Mai mult, instanța de apel a reținut că la stabilirea pedepsei, instanța de fond a ținut cont și de personalitatea inculpatului care nu a recunoscut integral vinovăția, nu a întreprins măsuri în vederea recuperării benevole a prejudiciului, în consecința acțiunilor culpabile a inculpatului au survenit urmări grave pentru partea vătămată, fiindu-i cauzate leziuni grave în urma cărora acesta pierdut auzul, fiindu-i atribuit grad de invaliditate, iar circumstanțele expuse au generat concluzia că corectarea comportamentului inculpatului poate avea loc doar cu izolarea acestuia de societate, prin urmare, prima instanță întemeiat a stabilit în privința lui Sîrbu Pavel pedeapsa cu închisoare.

Consecvent, Colegiul a apreciat ca întemeiate concluziile instanței de fond și în partea acțiunii civile, or prin comiterea infracțiunilor Sîrbu Pavel a cauzat un prejudiciu material și moral părții vătămate, astfel instanța de fond întemeiat a admis parțial acțiunea civilă înaintată

Colegiul a respins solicitarea apărătorului în partea aplicării în privința inculpatului a prevederilor Legii nr. 210 cu privire la amnistie, deoarece inculpatul nu a recunoscut vina integral, nu a recuperat prejudiciul cauzat părții vătămate, totodată fiind prezentă interdicția de la art. 10 al Legii respective care indică că actul de amnistie nu poate fi aplicat în privința persoanelor recunoscute vinovate de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 Cod penal.

Prin urmare, Colegiul a considerat că careva abateri sau încălcări de ordin procedural, de către instanța de judecată pe parcursul examinării cauzei, nu au fost stabilite, motiv pentru care, în opinia instanței, apelurile declarate sunt lipsite de temei de fapt și de drept.

5. Împotriva hotărârilor pronunțate declară recurs ordinar în numele inculpatului avocatul Josan Mihail, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel și sentinței instanței de fond, rejudecarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri prin care lui Sîrbu Pavel, recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (3) și 151 alin. (1) Cod penal, a-i stabili pedeapsă mai blândă, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În susținerea recursului avocatul indică că inculpatul, atât în cadrul urmăririi penale cât și în instanța de judecată, a recunoscut vina parțial, declarând că într-adevăr la 03.09.2014, împreună cu Tocalov Oleg l-au bătut pe Postica Igor, însă consideră că leziunile grave partea vătămată le-a primit în urma căderii ce nu se exclude prin concluzia expertizei medico-legale în comisie repetată. În acest sens, se menționează că în ședința de judecată s-a stabilit că Postica Igor a fost lovit de către Tocalov Oleg, iar partea vătămată a căzut pe treptele monumentului.

Instanța de judecată nu a ținut cont de declarațiile inculpatului care neagă că a avut cu sine careva bătă și că în timpul bătăii nu s-au folosit careva obiecte, fapt

confirmat și prin declarațiile martorilor audiați. De asemenea, în materialele cauzei nu sunt probe despre caracteristicile bâtei, astfel că Postica Igor a primit leziuni grave de la bătă este o presupunere a organului de urmărire penală.

Circumstanțe ca repararea benevolă de către inculpat a pagubei pricinuite și contribuirea activă a acestuia la înlăturarea daunei cauzate, urmau a fi considerate drept atenuante de către instanța de judecată. Astfel, s-a stabilit că Sîrbu Pavel a transmis lui Postica Igor 1 000 dolari SUA în vederea recuperării daunelor pricinuite, de două ori i-a acordat părții vătămate ajutor cu deplasarea în or. Moscova, Rusia unde a fost consultat de profesori în medicină. Aceste contribuiri ale inculpatului au fost confirmate pe deplin de Postica Igor în ședința de judecată, însă instanța nici nu le-a enumerat în sentință și nu le-a dat nici o apreciere.

Instanțele de fond, indicând că inculpatul nu a recunoscut vina integral cu scopul ascunderii acțiunilor sale și evitării răspunderii penale, au încălcat dreptul acestuia, or ultimul a recunoscut vinovăția parțial și a descris cele întâmplate la 03.09.2014 în centrul s. Copanca, r. Căușeni.

Instanța de fond pronunțând dispozitivul sentinței și indicând că în rest acțiunea civilă se admite în principiu, urmând să fie examinată în procedură civilă, instanța emite o încheiere prin care se încasează de la inculpat o pagubă morală de 70 000 lei, fără a argumenta motivele de fapt și de drept, care au convins instanța de judecată despre necesitatea încasării acestei sume enorme. Încasarea pagubei morale prin încheiere de corectare a erorilor nu se încadrează în nici o normă de drept, astfel apărarea consideră necesar că aceasta urmează a fi casată.

Apărarea consideră că reieșind din circumstanțele atenuante ale cauzei, inclusiv faptul că Sîrbu Pavel a recunoscut vina parțial, a contribuit la prevenirea urmărilor prejudiciabile ale infracțiunii săvârșite, a reparat benevol paguba pricinuită și a contribuit activ la înlăturarea daunei cauzate, anterior nu a fost condamnat și are la întreținere un copil minor, se căiește în cele săvârșite, este posibil ca pentru cele săvârșite lui Sîrbu Pavel a-i aplica o pedeapsă fără privațiune de libertate.

5.1. Pe marginea recursului declarat, referință depune procurorul care solicită respingerea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale, deoarece instanța de apel, menținând sentința instanței de fond de condamnare a lui Sîrbu Pavel la pedeapsa cu închisoare, și-a argumentat suficient soluția în sensul dat.

6. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, însă din alte motive decât cele indicate, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel și sentinței instanței de fond, în partea condamnării lui Sîrbu Pavel pe art. 287 alin. (3) Cod penal și stabilirii pedepsei cu aplicarea art. 84 Cod penal, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte și dispunerea încetării procesului penal, deoarece fapta inculpatului constituie o contravenție, din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța de recurs casează parțial sau total hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre dacă nu se agravează situația inculpatului.* Instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze total sau parțial, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

Potrivit alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.*

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material. Chestiunea dacă fapta este constatată conform legii este un temei de drept, deoarece privește încadrarea juridică dată faptei săvârșite, astfel ea cade sub controlul instanței de recurs, pentru care fapta nu poate fi privită ca fiind stabilită atunci când se constată ilegalități.

Lecturând textul recursului declarat de avocat în numele inculpatului, Colegiul penal constată că acesta invocă temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, care prevăd că *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale,* însă Colegiul lărgit studiind materialele cauzei constată că în speță este incident temeiul pentru recurs stipulat la pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală potrivit căruia *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului atunci când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită,* în acest sens indicând următoarele.

Potrivit materialelor cauzei, prin rechizitoriu, Sîrbu Pavel a fost pus sub învinuire în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, pentru faptul că *la 03.09.2014, în jurul orei 23.00, fiind în stare de ebrietate, aflându-se în parcul din centrul s. Copanca, r. Căușeni, acționând de comun acord cu Tocalov Oleg, care la fel se afla în stare de ebrietate, fără nici un motiv încălcând grosolan ordinea publică, dând dovadă de obrăznicie deosebită l-au maltratat pe Postica Igor. În cadrul maltratării Sîrbu Pavel s-a apropiat de Postica Igor, care în acel moment discuta la telefonul mobil, și având un temei că cândva cineva l-a maltratat în s. Chițcani, de unde este originar Postica Igor, i-a smuls telefonul mobil din mână și l-a trântit în pământ apoi i-a aplicat acestuia o lovitură cu o bâtă în partea dreaptă a capului. În urma loviturii Postica Igor a căzut la sol, iar Sîrbu Pavel i-a aplicat multiple lovituri cu pumnul în cap lui Postica Igor. După acesta Tocalov Oleg, profitând de faptul că după loviturile aplicate de Sîrbu Pavel, Postica Igor nu se putea ține pe picioare și nici să opună rezistență, în timp ce Postica Igor se afla așezat în genunchi i-a aplicat trei lovituri cu pumnul în cap și în nas, în același*

timp strangulându-i cu mâna, iar după acesta i-a aplicat o lovitură cu piciorul în abdomen. Apoi Tocalov Oleg i-a mai aplicat o lovitură cu pumnul în regiunea capului în urma căreia Postica Igor a căzut și s-a lovit cu capul de beton. După acesta Tocalov Oleg l-a apucat de gulerul hainei pe Postica Igor și l-a târâit la monumentul eroilor căzuți în cel de al doilea război mondial din parcul în cauză. Acolo Tolcalov Oleg i-a mai aplicat o lovitură cu pumnul în cap, iar Sîrbu Pavel în acel moment i-a aplicat o lovitură cu piciorul în partea dreaptă a capului și în urma acestei lovituri Postica Igor, iar a căzut jos. Acțiunile infracționale Sîrbu Pavel și Tocalov Oleg le-au încetat numai după ce au intervenit Iliev Vasilii și Stepanov Victor. În urma maltratării de către Sîrbu Pavel și Tocalov Oleg lui Postica Igor i-au fost cauzate vătămări corporale grave, și art. 151 alin. (1) Cod penal, pentru faptul că în cadrul maltratării lui Postica Igor descrise mai sus ce a avut loc la 03.09.2014, i-a aplicat lui Postica Igor o lovitură în partea dreaptă a capului cu o bătă, apoi câteva lovituri cu pumnii și o lovitură cu piciorul în cap. În urma acestor lovituri lui Postica Igor i-au fost cauzate vătămări corporale și anume: plagă contuză a urechii drepte, traumă cranio-cerebrală închisă manifestată prin contuzie cerebrală, fractura piramidei temporale pe dreapta, fractura planșeului inferior a orbitei stângi, hemosinuită pe stânga, pneumatoză retrobulbară pe stânga, care i-au fost produse prin acțiunea traumatică cu corpuri contondente sau la lovire de acestea, posibil în timpul și circumstanțele indicate, ce prezintă pericol pentru viață și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare gravă.

Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 22.11.2017, Sîrbu Pavel a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (3) și art. 151 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă, cu aplicarea art. 84 Cod penal, sub formă de privațiune de libertate, iar prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20.02.2018, sentința pronunțată a fost menținută fără modificări.

Colegiul lărgit, verificând materialele cauzei constată că instanțele de fond au ajuns neîntemeiat la concluzia privind calificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, or reieșind din circumstanțele cauzei, acțiunile inculpatului se circumscriu contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional, deoarece una dintre modalitățile normative ale faptei prejudiciabile prevăzute la art. 287 Cod penal, o reprezintă acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei. În acest caz, infracțiunea de huliganism adoptă forma unei infracțiuni complexe - acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică reprezintă acțiunea principală din cadrul acestei infracțiuni complexe iar aplicarea violenței asupra persoanelor constituie acțiunea adiacentă din cadrul respectivei infracțiuni complexe.

În sensul art. 287 Cod penal, prin *violență* se are în vedere violența soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății ori violența soldată cu leziuni corporale care nu presupun nici dereglarea de scurtă durată a sănătății, nici pierderea neînsemnată și stabilă a capacității de muncă. În situația în care acțiunile care încalcă

grosolan ordinea publică sunt însoțite de o violență mai gravă, ele nu mai pot reprezenta o parte a infracțiunii prevăzute la art. 287 Cod penal. Aceste acțiuni trebuie percepute distinct, alcătuind fapta prevăzută la art. 354 Cod contravențional, la fel, trebuie percepută distinct violența mai gravă ce însoțește acțiunile prin care se încalcă grosolan ordinea publică.

În speță, fiind aplicată o singură dată, violența nu poate fi luată în calcul de două ori la calificare - prima dată ca expresie a infracțiunii specificate la art. 151 Cod penal, a doua oară, ca parte a infracțiunii prevăzute la art. 287 Cod penal, or principiul de neadmitere a sancționării duble a aceleiași fapte interzice tragerea de două ori la răspundere penală pentru aceeași faptă.

Așadar, probele administrate demonstrează că intenția și scopul acțiunilor lui Sîrbu Pavel privind cauzarea vătămării corporale grave părții vătămate Postica Igor, se bazează pe relațiile ostile dintre ei, dar nu în baza acțiunilor huliganice, astfel acțiunile de cauzare a vătămarilor corporale grave părții vătămate nu se cuprind în acțiunile de huliganism agravat, motiv pentru care faptele inculpatului corect se încadrează în baza art. 354 Cod contravențional *huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice*, și art. 151 alin. (1) Cod penal.

Conform art. 391 alin. (2) Cod de procedură penală *în cazul prevăzut în art. 332 alin. (2), instanța încetează procesul penal, cu aplicarea sancțiunii administrative prevăzute în Codul contravențional al Republicii Moldova*.

Prin urmare, instanța de recurs în baza art. 391 alin. (2) Cod de procedură penală urmează să înceteze procesul penal intentat în privința lui Sîrbu Pavel în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, pe motiv că fapta acestuia constituie o contravenție prevăzută de art. 354 Cod contravențional.

Tot aici, Colegiul reține că potrivit art. 30 alin. (2) Cod contravențional, termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an. Astfel, se constată că termenul de tragere la răspundere contravențională pentru fapta comisă de către Sîrbu Pavel la 03.09.2014 și aplicarea sancțiunii contravenționale în privința acestuia a expirat, fapt pentru care procesul contravențional se încetează.

Reieșind din cele expuse, Colegiul constată că se impune și excluderea aplicării prevederilor art. 84 Cod penal, stabilite de către instanțele de fond la aplicarea pedepsei definitive pentru concurs de infracțiuni, astfel Sîrbu Pavel considerându-se condamnat doar în baza art. 151 alin. (1) Cod penal.

Cu referire la pedeapsa stabilită de către instanțele de fond lui Sîrbu Pavel pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, Colegiul consideră că acestea și-au motivat just soluția adoptată în acest sens, acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei, stabilite conform sancțiunii articolului incriminat.

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuază sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei inculpatului în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, instanțele de fond au ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Instanța de recurs precizează că solicitarea avocatului privind aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal, este neîntemeiată, or faptul că inculpatul a recunoscut vina parțial și se căiește în cele săvârșite, a contribuit la prevenirea urmărilor prejudiciabile ale infracțiunii săvârșite, a reparat benevol paguba pricinuită și a contribuit activ la înlăturarea daunei cauzate, anterior nu a fost condamnat și are la întreținere un copil minor, nu pot servi ca circumstanțe pentru aplicarea în privința lui Sîrbu Pavel a unei pedepse neprivative de libertate. Este de menționat totuși faptul că în urma celor comise de către inculpat, partea vătămată, care fiind de vârstă tânără (a.n. 1993), a căpătat leziuni corporale grave, în urma cărora a pierdut auzul și nu se poate angaja în câmpul muncii.

Reieșind din cele expuse, Colegiul concluzionează că instanța de apel menținând sentința atacată în partea stabilirii pedepsei inculpatului în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, a pronunțat o decizie întemeiată și motivată, iar pedeapsa stabilită acestuia, răspunde scopului de corectare și reeducare prevăzut de art. 61 Cod penal, care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentul invocat de recurent privind aplicarea pedepsei non privative de libertate, urmând a fi declarat ca neîntemeiat.

Referitor la acțiunea civilă în sumă de 111 000 lei înaintată de către partea vătămată față de inculpat, instanța de fond în partea descriptivă a sentinței, care a fost

menținută prin decizia instanței de apel, a menționat: „*Se încasează din contul inculpatului Sîrbu Pavel Xxxxx în beneficiul părții vătămate Postică Igor prejudiciul material cauzat prin comiterea infracțiunii în sumă de 12 000 (douăsprezece mii) lei - în partea confirmării suportării acestuia prin probele anexate la materialele cauzei, cheltuieli suportate pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 6 000 (șase mii) lei - bonurile de plată anexate la materialele cauzei, prejudiciul moral cauzat în sumă de 70 000 (șaptezeci mii) lei, care s-a confirmat cu certitudine prin suferințele fizice și psihice suportate de partea vătămată în timpul comiterii infracțiunii și după infracțiune, pe o perioadă îndelungată, consecințele afectând sănătatea pe tot parcursul vieții, în rest, acțiunea civilă urmând a fi admisă în principiu, urmând să fie examinată în procedura civilă.*”

Ulterior, în dispozitivul sentinței instanța omite să se expună asupra încasării prejudiciului moral, astfel că rămâne neprobată afirmația recurentului referitor la încheierea instanței de fond privind corectarea erorilor prin care s-a dispus încasarea de la inculpat a pagubei morale de 70 000 lei, or Colegiul cercetând materialele cauzei, nu a descoperit o astfel de încheiere.

În viziunea instanței de recurs concluziile expuse pe larg de către instanța de apel în decizia sa în partea condamnării inculpatului în baza art. 151 alin. (1) Cod penal și în latura civilă, sunt juste iar criticile recurentului nu constituie temeiuri de a răsturna situația în prezenta cauză, ce ar necesita intervenția instanței ierarhic superioare, în sensul casării hotărârii judecătorești adoptate de instanța de apel în partea respectivă.

Generalizând cele relatate, instanța de recurs ajunge la concluzia că recursul avocatului urmează a fi admis cu casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2018 și sentinței Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 22 noiembrie 2017, în partea condamnării lui Sîrbu Pavel în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, în latura stabilirii pedepsei cu aplicarea prevederilor art. 84 Cod penal, și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), 391 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Mihail Josan în numele inculpatului, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2018 și sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 22 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui Sîrbu Pavel, în partea condamnării pe art. 287 alin. (3) Cod penal și stabilirii pedepsei cu aplicarea art. 84 Cod penal, și dispune:

Încetarea procesul penal în baza art. 287 alin. (3) Cod penal în privința lui Sîrbu Pavel, deoarece fapta acestuia constituie o contravenție prevăzută la art. 354 Cod Contravențional.

Conform art. 30 alin. (2) Cod Contravențional, procesul contravențional se încetează în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

Sîrbu Pavel se consideră condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal la 7 (șapte) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei pentru Sîrbu Pavel se va calcula din data de 19 februarie 2019, cu includerea duratei deținerii în stare de arest preventiv de la 27 februarie 2015 până la 12 martie 2015 și de la 22 noiembrie 2017 până la 19 februarie 2019.

În rest, se mențin dispozițiile hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 19 martie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Maria Ghervas

Dumitru Mardari